

Kunnanhallitus	§ 78	15.04.2019
Perusturvalautakunta	§ 76	09.10.2019
Kunnanhallitus	§ 190	28.10.2019
Kunnanhallitus	§ 19	03.02.2020

VETOOMUS / ALOITE VANHUSTEN TEHOSTETUSTA
PALVELUASUMISESTA/OIKAISUVAATIMUS

35/05.17.00/2019

Kunnanhallitus 15.04.2019 § 78

Joutsan Palvelukotiyhdistys on lähettänyt Joutsan kunnalle vetoomuksen / aloitteen vanhusten tehostetusta palveluasumisesta.

Vetoomuksessa kirjoitetaan:

"Joutsan Palvelukotiyhdistys ry on pyörittänyt jo lähes 25 vuoden ajan hyvässä yhteistyössä Joutsan kunnan kanssa vaikeasti muistisairaille vanhuksille tarkoitettua 11-paikkaista asumis- ja hoitoyksikköä, Ryhmäkotiä. Aiemmin kunta on vuosittain ostanut Ryhmäkodin 11 paikkaa vuosisopimuksella ja sovitulla vuorokausihinnalla.

Vuoden 2018 aikana Ryhmäkodin osalta on alettu siirtyä portaittain niin sanottuun palvelusetelijärjestelmään, jossa kunta myöntää vanhukselle tehostetun palveluasumisen palvelusetelin ja vanhus voi hakeutua asumaan Ryhmäkotiin. Palvelusetelin arvo riippuu kunnan mittaamasta vanhuksen hoidon tarpeesta.

Jo lyhyen kokemuksen perusteella Palvelukotiyhdistys toteaa, että sillä ei todennäköisesti ole mahdollisuuksia jatkaa Ryhmäkodin toimintaa kovin pitkään nykyjärjestelmässä. Palvelusetelin arvo on (asukkaan hoidon tarpeesta riippuen) 16–34 % pienempi kuin aiempi ns. sopimuspaikkahinta. Lisäksi nykyjärjestelmässä ei yhdistykselle makseta niistä päivistä, jolloin vanhus on esimerkiksi sairaalahoidossa. Luonnollisesti tällaisille päiville ei tyhjänä olevalle paikalle voi ottaa uuttakaan asukasta.

Yhdistyksen kulujen leikkaaminen vastaavasti ei onnistu, koska pienessä ympärivuorokautisessa hoitoyksikössä henkilökunnan vähennykset ovat mahdottomia.

Mikäli tilanteeseen ei saada muutosta, yhdistys joutuu luopumaan Ryhmäkodin toiminnasta jopa hyvinkin pian.

Tilanteen korjaamiseksi esitämme, että kunta palaisi mahdollisimman pian yhdistyksemme Ryhmäkodin osalta vanhaan ns. sopimuspaikkajärjestelmään entisellä hintatasolla.

Toinen vaihtoehto voisi olla, että palvelusetelien hintoja korotettaisiin vastaamaan vanhaa sopimuspaikkahintaa. Tällöin olisi myös vanhusten hoitoisuuden mittaamista korjattava siten, että muistisairaant vanukset tulisivat automaattisesti korkeimpaan hoitoisuusluokkaan."

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus pyytää asiasta perusturvalautakunnan lausunnon.

Päätös:

Kunnanjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Perusturvalautakunta 09.10.2019 § 76

Joutsan kuntaan on saapunut Joutsan Palvelukotiyhdistykseltä vetoomukset tehostetusta palveluasumisesta sekä kotihoidon pilottihankkeesta. Tehostetun palveluasumisen vetoomuksessa vaaditaan setelihinnan korotusta tai palaamista vanhaan ostopalvelumalliin. Kotihoidon pilotin osalta Joutsan Palvelukoti vaatii korvausta 90 000€ Joutsan kunnalta.

Asiasta on käyty kaksi neuvottelua; 20.5.2019 ja 26.9.2019. Molemmista palaverista on laadittu muistio, jotka eivät ole julkisia niiden sisältämän arkaluonteisten asiasisältöjen takia.

Ostopalvelusopimus Joutsan kunnan kanssa on tehty vuonna 1997 ja siihen sopimukseen on tehty liite, joka on hyväksytty perusturvalautakunnassa 30.5.2017 § 76. Tämän liitteen myötä on yhteisesti sovittu siitä, että uudet asukkaat siirtyvät asumaan yksikköön palvelusetelillä. Ns. vuokra-asuntojen puolella on asiakkaita omilla vuokrasopimuksella ja mikäli he ovat tarvinneet apua päivittäisissä toiminnoissa, on kunnallinen kotihoito järjestänyt tämän palvelun. Joutsan Palvelukodin kanssa on aloitettu näissä asunnoissa kotihoidon palvelusetelin pilotti 14.05.2018, joka päättyi 31.3.2019. Joutsan Palvelukodin alkuperäisessä toimiluvassa on myönnetty lupa 10 tehostetun palveluasumisen paikalle ja 16 palveluasumisen paikalle. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt ohjauskäynnin 28.8.2019, jossa on käyty läpi avin linjausta Joutsan Palvelukodilla järjestettävästä ikäihmisten palveluista. Tässä palaverissa on linjattu, että jatkossa Joutsan Palvelukoti tuottaa ikäihmisten tehostettua palveluasumista ja palveluasumista. Tämän muutoksen toteuttamiseen on annettu syksy 2019 aikaa.

Sosiaalihuoltolain 21 § mukaan Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisen järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua. Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Eli palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, aterial-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Tehostetussa palveluasumisessa palveluja järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti

Käydyissä neuvotteluissa on todettu, että tehostetun palveluasumisen sete-

lin osalta kunta ei voi yksittäisen toimijan osalta tehdä erillistä setelinkorotusta, vaan kaikkia yksityisiä toimijoita tulee kohdella tasavertaisesti. Toisaalta vanhaan ostopalvelusopimukseen ei voida palata, koska sopimuksen alainen palvelu tulisi hankintalain 1397/2016 perusteella kilpailuttaa sekä lisäksi siksi, että alueelle on tullut muita toimijoita ja palvelulle on tullut kilpailutilanne.

Yhdistyslain 503/1989 § 35 todetaan seuraavasti: Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Hallitus edustaa yhdistystä. Joutsan Palvelukoti on tehnyt tappiollisen tilinpäätöksen vuodelta 2018 (tilinpäätös ja toimintakertomus). Asiakirjoista ei käy ilmi, että mistä toiminnanalasta (ryhmäkoti, keittiö, kotihoidon pilotti) tappio on syntynyt.

Asiakirjoista on käynyt selville, että Joutsan Palvelukodilla on ollut toiminnanjohtajan ja keittäjän tehtävässä jonkun aikaa yhtä aikaa kaksi henkilöä ja heille on maksettu palkkaa samasta tehtävästä. Käydyissä keskusteluissa Joutsan Palvelukodin johtokunta on myöntänyt itse seuranneensa taloustilannetta tilikauden aikana liian vähän.

Asiaan liittyvät liitteet ovat nähtävillä lautakunnan jäsenille ennen kokousta.

Vetoomukset kuntaan ovat saapuneet tilikauden päättymisen jälkeen, eikä Joutsan Palvelukoti ole ollut kesken tilikauden yhteydessä kuntaan. Tämä viittaa talouden seurannan laiminlyöntiin kesken tilikauden. Näin ollen kunta ei voi olla velvollinen korvaamaan vaadittavaa summaa johtokunnan oman taloudenseurannan laiminlyönnin vuoksi. Lisäksi palveluntuottajan tulee mitoittaa kotihoidossa henkilökunnan määrä asiakkaiden tarvitsemien tuntien perusteella.

(Valmistelijat: asumispalvelujen ja hoitotyön esimies Terhi Kallio, puh. 040 358 8160, perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen, puh. 0400 641 105)

Perusturvajohtajan ehdotus:

Perusturvalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös:

Lautakunnan jäsen Kalle Willman ehdotti, että perusturvalautakunta antaa kunnanhallitukselle lausunnon, että kunta korvaa Joutsan Palvelukotiyhdistykselle 45 000 €. Ehdotusta ei kannatettu.

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kalle Willman ilmoitti jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä nro 1.

Asumispalvelujen- ja hoitotyön esimies ja kotihoidon esimies olivat esittelemässä asiaa perusturvajohtajan kanssa.

Kunnanhallitus 28.10.2019 § 190

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää perusturvalautakunnan lausunnon mukaisesti.

Päätös:

liris Ilmonen esitti, että kunta korvaa Joutsan Palvelukotiyhdistykselle 45 000 €. Ehdotusta ei kannatettu.

Kunnanjohtajan ehdotus hyväksyttiin. Kunta ei maksa korvausta Joutsan palvelukotiyhdistykselle perusturvalautakunnan lausunnon mukaisesti.

Kunnanhallitus 28.10.2019 § 190

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää perusturvalautakunnan lausunnon mukaisesti.

Päätös:

liris Ilmonen esitti, että kunta korvaa Joutsan Palvelukotiyhdistykselle 45 000 €. Ehdotusta ei kannatettu.

Kunnanjohtajan ehdotus hyväksyttiin. Kunta ei maksa korvausta Joutsan palvelukotiyhdistykselle perusturvalautakunnan lausunnon mukaisesti.

Kunnanhallitus 03.02.2020 § 19

Joutsan Palvelukotiyhdistys ry on lähettänyt oikaisupyynnön kunnanhallitukselle.

Oikaisupyynnön perusteluina on, että pykälän valmisteluaineistossa on vakavia puutteita ja virheellisyksiä, jotka ovat vaikuttaneet päätöksentekoon.

Oikaisupyynnössä todetaan seuraavaa:

"1) Valmisteluaineistossa (pöytäkirjan liitteenä) ei ole mukana yhdistyksen kuntaan toimittamaa tarkempaa selvitystä pilottikokeilun yhteydessä ilmeneistä ongelmista. Näin ollen päättäjillä ei ole voinut olla tietoa siitä, millä perusteella kulujen korvaamista pyydetään.

2) Valmisteluaineistossa mainituilla yhdistyksen mahdollisilla omilla puutteilla talouden seurannassa ei ole mitään tekemistä kulujen korvauspyynnön kanssa. Yhdistys hakee korvausta koska yhdistyksen mielestä kunnan toiminnan vuoksi yhdistykselle on syntynyt ylimääräisiä kuluja. Yhdistyksen taloudenpidon arviointi tässä yhteydessä on tarpeetonta, tarkoituksellisesti harhaanjohtavaa ja pitkäaikaista kunnan yhteistyökumppania loukkaavaa.

3) Valmisteluaineiston on pääosin tai kokonaan laatinut kunnan viranhaltija, jonka omasta toiminnasta korvauspyyntö pääosin johtuu. Asian valmistelu

ei siis ole ollut puolueetonta. Kyseinen valmistelija olisi tullut jäävätä asian valmistelusta."

Oikaisuvaatimus on esityslistan liitteenä.

Vastaus oikaisuopyyntöön:

1)Julkisesti on ollut nähtävillä esityslistan liitteenä palvelukotiyhdistyksen vetoamus. Palvelukotiyhdistys on toimittanut vetoamuksen yhteydessä lisäselvityksen, jota on pyydetty käsittelemään luottamuksellisesti ja näin ollen asiakirja ei ole ollut esityslistan liitteenä yleisessä tietoverkossa nähtävillä. Luottamushenkilöille on ollut oikeus tutustua aineistoon virastotalolla, sekä lisäselvitys on ollut nähtävissä luottamushenkilöiden sähköisessä kokousjärjestelmässä.

2) Palvelukotiyhdistys toimii itsenäisenä toimijana, joka tekee itsenäisiä päätöksiä ja kunta ei voi vaikuttaa yhdistyksen päätöksentekoon. Yhdistys on vastuussa taloudestaan että toiminnastaan ja yhdistys on päätöksellään päättänyt lähteä mukaan pilottihankkeeseen. Palvelukotiyhdistys on toimintakertomuksensa mukaan suunnitellut pilotin toteutumista Keski-Suomen hankinta-asiamiehen kanssa ja käynyt neuvotteluita kunnan kanssa.

Alkuperäisessä vetoamuksessaan palvelukotiyhdistys on vaatinut kunnalta 2,5 henkilön henkilöstökustannuksien korvaamista 10kk ajalta. Toimintakertomuksen mukaan palvelukotiyhdistys on laatinut rekryointisuunnitelman sekä vastannut rekrytoinnista. Alunperin pilotti sovittiin ajalle 14.5-31.12.2018, jonka jälkeen yhdistys päätti jatkaa pilottia kunnan kanssa 31.3.2019 saakka. Pilotti jatkui lähes vuoden ajan, joten taloudellinen haastavuus olisi tullut tuoda esille pilotin aikana.

3)Vetoamusta on ollut valmistelemissa perusturvajohtaja, sekä asumispalvelujen ja hoitotyön esimies. Perusturvajohtaja vastaa perusturvalautakunnan asioiden valmistelusta ja Hallintolain 28 § määrittelee esteellisyysspe-rusteet. Ensijainen päätöksentekijä esteellisyyden arviointia koskevassa asiassa on viranhaltija, joka arvioi ja päättää itse onko esteellinen. Viranhaltijaa ei tee esteelliseksi se, että hän on toiminut virkansa puolesta osana pilottia. Viranhaltijan tulee noudattaa asian käsittelyssä objektiivisuutta ja ottaa huomioon kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet ja mikäli näin ei olisi tapahtunut olisi toimitelmällä ollut päätösvalta palauttaa asia valmisteluun.

(Asian valmistelija talous- ja hallintojohtaja Antti-Pekka Hokkanen, p. 040 3580007)

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös:

liiris Ilmonen esitti, että kunnanhallitus hyväksyy oikaisuvaatimuksen. Ehdotusta ei kannatettu.

Kunnanjohtajan ehdotus hyväksyttiin.
